

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความคิดเห็นและบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
อนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน

ชื่อผู้เขียน นางสาว สุคนธ์ทิพย์ เพยกกลิ่น

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ประหยัด ปานดี	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นและบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา(1) ความเป็นมาและการเปลี่ยนแปลงบริเวณถนนสายเชียงใหม่-ลำพูนในด้านกายภาพ ประชากร สังคม เศรษฐกิจ การใช้ประโยชน์ที่ดินและสภาพแวดล้อม (2) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อม ถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน (3) บทบาทในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน

วิธีการดำเนินการศึกษาวิจัย ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการศึกษาแบบการสนทนากลุ่ม โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในบริเวณถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน ในช่วง 60 เมตร จากแนวถนนตลอดทั้งสาย

ผลการวิจัยพบว่า (1) ความเป็นมาและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นบริเวณถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นมีสาเหตุจาก 2 ประการ คือการพัฒนาความเจริญในท้องถิ่นและการเพิ่มขึ้นของประชากร การเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดเจน คือ การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินจากพื้นที่นากลายเป็นพื้นที่สวนลำไยและพื้นที่จัดสรร การก่อสร้างอาคารพาณิชย์สองข้างทางมีความหนาแน่นมากขึ้น ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงเป็นลักษณะของสังคมเมือง ชีวิตสมัยใหม่ ผู้

คนไม่ค่อยมีน้ำใจ และปัญหาทางสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เกิดขึ้น ยังมีได้ส่งผลกระทบและสร้างความเดือดร้อนในการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน (2) ความคิดเห็นในการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมถนนสายเชียงใหม่-ลำพูน ส่วนใหญ่ต้องการให้มีการพัฒนาที่มีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและเอกลักษณ์ของชาวล้านนา คือ การปรับปรุงเส้นทางให้เกิดความปลอดภัย สร้างทางจักรยาน ทางเดินเท้าที่เหมาะสม อนุรักษ์ต้นยางและต้นจืดเหล็กโดยมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลอยู่สม่ำเสมอ ปลูกเสริมไม้ดอกไม้ประดับที่มีความคงทนตลอดแนวเส้นทาง สร้างทางระบายน้ำและสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีความปลอดภัยและมีความเป็นระเบียบ พื้นที่ว่างต่างๆ ควรพัฒนาให้เป็นสวนสาธารณะ สวนหย่อมและจุดแวะพัก อาคารบ้านเรือนควรคงรูปแบบสถาปัตยกรรมล้านนา วัดและโบราณสถานควรพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และควรมีการส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นวัฒนธรรมของแต่ละชุมชน (3) บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชน ตั้งแต่การคิดค้นปัญหาสาเหตุ การวางแผนพิจารณาดำเนินการ การร่วมลงทุนและปฏิบัติการ และการติดตามประเมินผล ประชาชนส่วนใหญ่มีบทบาทการมีส่วนร่วมที่น้อยมาก โดยเฉพาะขั้นตอนการคิดหาปัญหาสาเหตุประชาชนมีส่วนร่วมน้อยที่สุด ทำให้การมีส่วนร่วมในการวางแผนพิจารณาดำเนินการเกิดขึ้นน้อยตามไปด้วย การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติการ ประชาชนสามารถให้ความร่วมมือได้มากกว่าขั้นตอนอื่น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเวลา โอกาส และความเต็มใจที่จะเข้าร่วม การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ประชาชนเห็นว่าควรทำในลักษณะการรวมกลุ่ม เพื่อทำการตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ และประชาชนเห็นว่าความร่วมมือทั้งจากหน่วยงานรัฐ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ และความร่วมมือของประชาชน จะสามารถทำให้โครงการสามารถประสบความสำเร็จลุล่วงลงได้

Independent Study Title	Opinions and Participating Role of the People in Conservation and Restoration of the Environment Along Chiang Mai - Lamphun Road	
Author	Miss. Sukontip Pheuyklin	
M.A.	Man and Environment Management	
Examining Committee	Prof. Dr. Manat Suwan	Chairman
	Assoc. Prof Prayad Pandee	Member
	Assoc. Prof. Dr. Anurak Panyanuwat	Member

ABSTRACT

The main purposes of this independent study, namely , the Opinions and Participating Role of the People in Conservation and Restoration of the Environment Along Chiang Mai-Lamphun Road, were to study (1) the background and changes concerning the area and environmental, physical, population and socio-economic aspects (2) opinion of people involving conservation and restoration of the area , and (3) participating role of people .

The study instruments were the focus group discussion items, which comprised of sample group of people living along 60 meters at Chiang Mai-Lamphun Road. The results of the study were as follows: (1) There have been changes along Chiang Mai-Lamphun Road. The reasons were from increase of population, and development of the area, such as longan orchards, commercial buildings, and social changes. (2) The people ideas in handling environment restoration and conservation on local lanna style of construction. The road should have been

arranged with safety passenger lanes, bicycle and pavement lanes. Dipterocarpus Alatus trees and Cassia trees should have been more restored and developed continuously. Flowers should have been planted with construction of water drainage and public utility with safety , and open space area for public park recreation. Buddhism temples and the heritage building should have been developed based on the concept of historical tourism. (3) Concerning the role and participation of people at this road development, problem analysis , planning , joint – investment and follow – up program should be conducted with the people.